

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRENY

MARIA DE LA SALUT
ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

PREMSA
FORANA

Número 88

NOVEMBRE

Any 1993

* RECORDANT EN
LLORENÇ

* TEMPS DE VEREMA

* XERRADETA AMB SOR
ANDREA

* EXPOSICIÓ DE PERE
MASCARÓ A SA CAPELLA
FONDA

* EXTRAORDINARI AMBIENT
ESCAQUISTA

* MARIA MESTRE GUANYA
EL QUADRE CEDIT PER
FERRAN PIZA.

Sumari

Editorial i sumari	2
Recordant en Llorenç	3
Temps de Verema	4
Gimnàstica Conscient	6
Rondaies del nostre temps	7
Sa Xerradeta amb Sor Andrea	8
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons	14
El temps. Temps passat	15
El conseller de Cultura, Educació i Esports s'entrevistà amb el Ministre d'Educació i Ciència	16
La premsa Forana va estar present a les trobades empresarials en alta mar	17
La creu Roja organitza una recollida de medicament per a Cuba	17
Notícies de l'Associació	19
Carrerany Esportiu: Escacs	20
Carrerany Esportiu: Ciclisme	22
Exposició a Sa Capella Fonda	24

Fotografies:

Magi Ferriol Bauzá
 Bernat Ribas Molinas
 Magdalena Soler Vallori
 Club d'Escacs
 Club Ciclista de Maria
 Arxiu personal de Sor Andrea
 Diario de Mallorca

EDITORIAL

Maria commoguda. Un poble en pena. Flor de llàgrimes. Sentiments profunds. Corones com a signes d'enyorança. Una processó de tot el poble on el silenci era espès com la boira feixuga. En Llorenç a les espatlles del amic. Tots el volien portar. El contagiós plorar de les amigues banyava el pas de l'estimat. Només s'havia vista més gent a la tornada de la Mare de Déu.

Incansable corredor de bicicleta. Es campió de Mallorca i Balears. El Llorenç Seguí Artigues era conegut i estimat dins tota Mallorca. En Llorenç ja és un símbol, una il·lusió, un somni.

D'aquests funerals seria millor no haver-ne de fer pus. Aquests actes són més propis d'edats avançades, quan el cos, per ell mateix, es desfà.

Tantes llàgrimes, tanta pena i tant de dolor, hauran servit per alguna cosa? O haurem de tornar preparar corones per un altre amic, mort abans d'hora?

Poble que no pren llum de la seva pròpia història, cau dins el mateix clot.

100 ANYS
DE
MIRÓ
ILLES BALEARS

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magi Ferriol Bauzá
 Pere Fons Pascual
 Joan Gelabert Mas
 Margalida Mas Vicens
 Miquel Morey Mas
 Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Un grup d'amics d'en Llorenç Seguí, Enric Pozo Mas, Club Ciclista de Maria de la Salut, Gabinet de Premsa de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, Jaume Mestre Llompart.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
 Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut
 IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
 Petra.

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPOSIT LEGAL: PM-457/1986

RECORDANT EN LLORENÇ

Hi ha gent que pot pensar que el dia 26 d'Octubre de 1993, el nostre amic Llorenç ens ha deixat, però no és veritat, ja que sempre estarà enmig de nosaltres, estiguem allà on estiguem, perquè un amic com ell no pot desaparèixer, així com així, de la nostra vida. La seva comprensió, simpatia, cara riolera i ganes de fer-nos riure estaran presents dins les nostres ments.

Es difícil acceptar que ja no te podem tenir assegut al nostre rotlo, però, això només es físicament, perquè sempre hi estaràs.

A la vida hi ha coses que mai s'obliden i una d'elles són els grans amics.

Un amic com tu no es pot oblidar mai. Sempre estaràs present entre nosaltres i a dins cada un dels nostres cors.

Tu eres un geni de tot, especialment de ciclisme. Eres un mag de les de les nines i també un mag de fer amics.

Llorenç, la teva rialla ens ha quedat gravada en el pensament de tots i difícilment es podrà esborrar.

Trobarem a faltar bastant sovint la teva presència i companyia, ja que tu eres una persona que oferies tot el que tenies i encara més.

El buit que has deixat dins les nostres vides és immens, però més immens és l'amor que sentim cap a tu.

Llorenç, ets i seràs sempre el millor. No ens oblidis que nosaltres mai t'oblidarem.

Un grup d'amics

TEMPS DE VEREMA

Fer bon vi pot ser una professió, pot ser un art, pot ser una manera de proveir la cava particular per a tot l'any, i també pot ser una forma de fer una feina en equip que proporcioni el plaer de la convivència entre amics, d'elaborar un producte natural de confiança que alegri la taula de la família, les torrades de l'hivern, el trampó de l'estiu, el sopar de les matances...Crec que tots aquests aspectes es conjuguen i s'entreteixen quan arriba el temps de la verema i un grup d'amics del nostre poble (i alguns de fora) es reuneixen per planificar i dur a terme la vermada i l'elaboració del vi.

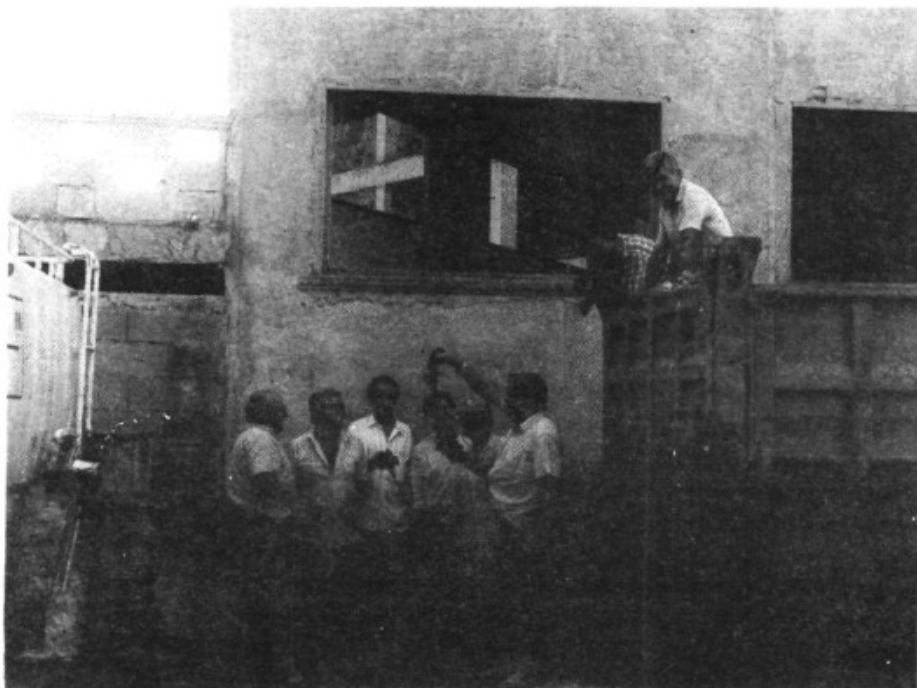
Cada any es segueixen les mateixes passes. Primer de

Aparaulada la vinya, s'ha de fixar la data (ha de ser en dissabte, finals de setembre, primers d'octubre, abans de ploure, perquè si el raïm es banya massa perd qualitat; els que treballen en dissabte han de tenir lliure, s'ha de poder disposar del camió per el transport...; en fi, una filigrana d'organització). Després s'ha de preparar el cup, netejar-lo i deixar-lo en condicions. El cup està situat al local que tenen els germans Font davant la farinera de baix.

Arribat el dia s'ha de matinar; hi ha molta feina i s'ha d'acabar en una sola jornada. Els vermadores es posen en marxa i algunes vermadores també s'animen; hi ha vermadors petits que en volen aprendre i ajuden el que poden. Es

treballa amb ganes i a bon ritme, però es troba temps per fer un recés i berenar: tot està previst. Cap el migdia el camió ja és al cup i comença la segona fase de la feina: passar el raïm per la màquina que el prem i el llença al cup. El dinar també està planificat; no es pot perdre el temps anant a dinar cada un a casa seva. Es més ràpid, i també més agradable, dinar tots plegats; una bona torrada mentre el procés del vi és en marxa.

Acabat d'estructurar el raïm s'ha d'anar amb compte. Si volem tenir vi blanc l'hem de treure del cup el mateix dia. El color del vi no depèn del color del raïm, no té res a veure. Si deixam que el most fermenti amb la pell del raïm, que és la que conté els tannins que donen el color, el vi ens sortirà

tot, cal parlar-ne, planificar les coses. Les vetllades de les festes de la Mare de déu són bon moment per trobar-se a la plaça i treure la conversa. "Què feim enguany?", diu un; "jo encara en tenc de l'any passat, però si no en feim no ens arribarà a l'estiu", respon un altre; algú afegeix: "jo tenc un amic que ha tastat el vi i diu que també voldria participar a la vermada d'aquest any". La decisió ja està presa; "avisarem en Gabriel de Sta. Maria que parli amb l'amo de la vinya". La cosa ja està en marxa. En Gabriel Dolç fa el tracte amb l'amo en Pep de Can Rata, que diu que no arrabassa la vinya dels Bassols perquè els mariandos li compren el raïm cada any.

negre; però si volem tenir uns quants barrals de vi blanc o rosat l'hem de treure immediatament.

Tota la setmana següent el most es deixa dins el cup perquè fermenti i el cap de setmana que ve ja torna a haver-hi feina. Es el moment de treure el vi i posar-lo en barrals. El darrer que es treu, el premsat, és vi de menys qualitat, més "gruixat", però també pot ser bo si se'l tracta bé.

Fins aquí el treball col·lectiu de la verema. Ara comença l'actuació particular de cada vinater. A partir del mateix most es poden obtenir qualitats molt variades en el producte final. Si deixam els barrals a qualsevol lloc i no els tornam a fer cas, el més probable és que, quan el treguem a taula, en comptes de vi tenguem vinagre (tenir-ne uns quants litres està bé, però tenir només vinagre... és molt fort). La cura del vi consisteix en el trascolat periòdic, el traspàs d'un barral a un altre procurant eliminar bé els baixos a fi que el vi surti ben net. I si es vol acabar de fer les coses ben fetes, res millor que fer reposar el vi durant

algunes setmanes dins una bota de roure abans de passar-lo a les botelles i tapar-les hermèticament. Els més agosarats fan també algun barralet de "mistela" i fins i tot algú s'ha atrevit amb l'espumós, però no podem dir que l'exit hagi estat remarcable.

I quan el fred comença a deixar-se sentir de valent, és hora de tastar el vi. Per això res millor que un bon dinar en el que participen totes les famílies dels vinaters. Una quarantena de persones ens reunim cada any (a Son Gili, a Deulosal...) per celebrar que el vi ha sortit bo. Aquest dinar té una peculiaritat: són els homes qui s'encarreguen de tot; compren, preparen, fan un bon frit i un bon rostit, i les dones van com de convidades (per una vegada l'any...)

Aquest procés es ve repetint des de fa uns deu anys. Alguns dels vinaters han participat cada any, sense deixar-ne cap; d'altres han anat i han vingut, alguns només van a la feina, perquè els agrada i per ajudar, però no volen vi... En la primera ocasió es va emprar un cup d'en Miquel Gual, a Sa tanca; després es va fer un parell de vegades a Roqueta de ca l'amo en Miquel de Roqueta. Finalment, sembla que el cup actual està consolidat, està ben condicional i es millora quan fa falta.

Les quantitats de vi que s'han fet també han variat d'un any a un altre. En la darrera verema s'han collit 6.200 Kg. de raïm dels que s'han extret uns 4.000 litres de vi.

Aquesta és la relació dels vinaters del 93:

- Gabriel Dolç
- Jaume Sastre
- Antoni Font
- Bernat Ribas
- Gabriel Bauzá
- Antoni Melià
- Antoni Fiol
- Gabriel Ferriol
- Gabriel Vanrell
- Pep Sabater
- Antoni Gual
- Joan Quetglas
- Miquel Ginard.

Margalida Mas

GIMNÀSTICA CONSCIENT

La terapeuta corporal, Lenny Jordà, donà una conferència a la Capella Fonda sobre reeducació corporal.

La parlada fou força interessant i la va seguir un crescut nombre de mariandos, vilers i altres.

La terapeuta començà explicant la importància que tenen els petits i suaus exercicis corporals. Llavors ens donà a conèixer el tema de les respiracions com a base de tots els treballs. Normalment, deia la Lenny, respirem només per poder viure. Empram els pulmons en el mínim i són necessaris exercicis especials perquè les manxes pulmonars, de mica en mica, prenguin part activa en la respiració. També explicà la importància del diafragma en les respiracions normals i profundes.

Parlant de les curacions, deia la Jordà, que la part psíquica, la voluntat i el desig del malalt és mitja i tota la curació. Les persones s'han de voler curar.

La conferenciant ens ensenyava també a escoltar el nostre cos. Què me voldrà dir aquest mal que tenc? Per la curació és molt valuós que privi un pensament positiu i creatiu.

Paraules sàvies posades en boca de la senzillesa de Na Lenny, impactaven i feien profunditzar.

Finalment ens va ajudar a fer algunes pràctiques: respiracions, sentir a través del contacte amb les coses. Les sensacions de les plantes dels peus, etc. Acabarem fent vint respiracions connectades. Fèrem un rotlo de tota la Capella Fonda i les mans dèbils es posaren en actitud de rebre i les fortes en la de donar. Així poguérem sentir el corrent i la força de l'amor universal.

Fruit d'aquesta petita xerrada, un grupet ha volgut seguir les noves teories i pràctiques que realitzaran a Maria periòdicament.

La terapeuta Lenny ens va deixar un escrit sobre: "Com estimar-se a un mateix".

1- No et critiquis. Accepta't tal com ets. Tot canvia.

Quan et critiques els teus canvis són negatius. Quan t'aproves els teus canvis són positius.

2- No t'assustis a tu mateix. Es una forma horrible de viure. Cerca una imatge mental que et doni satisfacció i canvia aquest pensament assustador per un de més tranquil.

3- Sigues amable, suau i pacient amb tu mateix mentre aprens noves maneres de pensar. Dona't el mateix tracte que donaries a una persona que estimes molt.

4- Sigues amable amb la teva ment. No odiïs els teus pensaments. No t'odiïs per pensar així. Amb suavitat podràs canviar aquests pensaments.

5- Alaba't... La crítica destructiva anula l'esperit interior. L'alabança el construeix. Digués-te lo bé que fas les coses petites.

6- Ajuda't. Cerca maneres de recolzar-te i ajudar-te. Cerca amics i deixa que t'ajudin. Es un signe de fortaleza demanar ajuda quan la necessites.

7- Sigues amorós amb la teva negativitat. Pensa que tu l'has creada per omplir una necessitat. Ara trobes formes noves i positives per omplir aquests buits. Desferma amorosament les velles formes negatives adquirides.

8- Cuida el teu cos. Cerca per ell la nutrició que li convé perquè aconseguis un bon nivell d'energia i vitalitat. Fe els exercicis físics que li agraden i convenen. Estima, contempla i adora el temple on vius.

9- Treballa amb el mirall. Mira't amb freqüència els teus propis ulls. Estima els teus ulls. Perdona't quan et miris al mirall. Parla als teus pares mirant-te al mirall. Perdona'ls. Al manco una vegada al dia digués-te: t'estimo i t'estimo de veres.

10- Estima't ara. No esperis quan t'hagis posat bé, o hagin perdut pes, o hagin aconseguit un nou treball, una nova relació. Comença ja... i feu el millor que sàpigues.

Pere Fons

RONDAIES DEL NOSTRE TEMPS

Els veïnats del carrer de Sant Miquel ja no me'n parlen de la paperera. Es veu que se n'han adonat que no tinc cap poder sobre la paperera pública. Però ella segueix allà, tota plena, ufanosa, panxuda.... Qualque vegada fins i tot, vomita. Propòs als polítics, una frase per a la propera campanya: "Si em votau i surt elegit, llevarem aquesta paperera que ja és plena i en posarem una de nova." (Nota: La paperera en qüestió ja era plena abans de l'estiu).

I és que la plaça del Mercat no té molts de veïnats. Perquè si n'hi hagués molts també se queixarien. Hi ha un tauler de bàsquet que per més que intent encistellar, no me n'hi entra cap. Ho he provat de totes maneres: tirs lliures, de dos punts, de tres.... i no puc. Podria ser que no en sé gens de jugar a bàsquet. Res, ho deixaré fer. (Nota: el tauler no té "aro" des d'abans de l'estiu)

Anirem a les engronxadores, al tobogan, als jocs infantils. Ei! Què passa aquí? Què és un trencaclosques això? Un tros aquí, un altra allà. Ens asseurem al banc. Tira! No té seient! (Nota: els destrossaren durant les festes)

Llegint el darrer Fent Carrerany hi he trobat uns quants escrits llepaïres. Adulen als responsables i els omplen de plomes. Però no se n'adonaran, perquè també parlava de la paperera. Ignoren aquesta Associació. Com a mostra un botó:

En l'Assemblea General de Fent Carrerany (tingué lloc el 24 de gener del present any), s'aprovà dur a Maria l'Exposició sobre la vida i obra del poeta Josep Maria Llompart, que poc després, sobtadament, perdria la vida. S'encarregà de fer les gestions davant l'Ajuntament, el secretari de l'Associació en Joan Gelabert. Els responsables

de l'Ajuntament demanen incloure-la dins el programa de les Jornades Culturals i Esportives del passat estiu. Idò bé: han sortit cartells, Pinte en amples, fotocòpies, agraïments, etc. i el nom de l'Associació Cultural Fent Carrerany ha estat voluntàriament i repetida borrat, ignorat. Fins i tot s'ofengueren quan veren els cartells que l'Associació edità.

També m'ho vaig passar bé durant les festes. Un dels motius és que no en tenia responsabilitats. Però els qui vivim tot l'any al poble, diumenges i dies feiners, necessitam uns serveis bàsics que "tot l'any" se'ns ha de dar i nosaltres hem d'exigir. Si això es complís si que seria una bona ploma. Tal vegada la podríem posar d'estruç.

Magí Ferriol

SA XERRADETA AMB...

Amb motiu del 8è aniversari del naixement de Santa Clara (1193 - 1993), que fou cofundadora amb Sant Francesc, de la rama franciscana femenina, hem volgut fer una xerradeta amb sor Andrea que, en dues ocasions, ens ha honrat amb la seva presència i amb el seu servei.

Sor Andrea Pascual López neix a San Esteban de Gormaz, província de Sòria, el 18 d'abril de 1920.

Sor Andrea recorda com un temps feliç els seus primers anys. Dins un ambient pobre, ella anava a l'escola amb una mestra que li agradava molt. Sabia ensenyar i educar. Aquelles mestres de poble que no només treballaven en la escola, sinó que també prenién part i es sentien responsables del viure del mateix poble.

- Ens agradaria, sor Andrea, per curiositat i edificació, que ens contéssiu com foren els principis de la vostra vocació.

* Jo no sabia el que era una vocació. Sentia qualche cosa dins el meu interior, sense saber gaire bé el que era. En el poble no hi havia massa formació religiosa. No hi havia un convent de monges. Però jo em sentia cridada i el no saber com podria resoldre aquesta cridada, em donava una mica de sofriment. No podia expressar a ningú el que sentia. Nosaltres érem de família modesta. Les de família més acomodada anaven a combregar i a mi també m'hagués agradat; però, com que no m'ho deien i no tenia coratge de demanar-ho, les comunions les feia de desig.

- Com va avançar, sor Andrea, aquesta preciosa llevoreta vocacional?

* En temps de les collites venien les Germanetes dels Pobres a demanar almoïna i una amiga meva les acompanyava. A mi m'haguera agradat molt anar amb elles. Només el veure-les m'omplia d'alegria. A vegades, amb les amigues, feiem figures amb el mocador i a mi sempre me sortia la figura d'una monja.

- Quan poguéreu expressar el vostre desig de ser religiosa?

* Un dia, en el carrer, estàvem en grup i ens demanàvem entre nosaltres el que volíem ésser. Jo vaig dir que m'agradaria ésser monja. Una dona major em va contestar: tu, monja! tu seràs de la religió de ta mare: casada. Aquestes paraules me feren mal i me vaig quedar callada per molt de temps.

Aquí Sor Andrea vol fer una consideració i diu: "Hem d'anar alerta a dir coses que humilien".

La família Pascual-López, formada per sis membres, sofreix un revés quan mor l'espòs i el pare, el que cultivava el camp i duia el pa a la taula. La jove Andrea ja tenia vint anys, era la major, es sentia responsable, no tenia por i volia provar d'obrir nous camins.

- Com va ésser, sor Andrea, aquesta aventura?

* Quan va morir mon pare, l'any 41, la meua germana de 17 anys i una servidora, cercàvem noves maneres de viure i viatjàrem a Barcelona. Ma mare passava pena pel menjar i jo li vaig dir: allà hi ha la mar i al manco trobarem peix.

SOR ANDREA

Una força interior em guiava.

Tenguérem la sort de trobar feina a dues cases distintes.

Com aquestes dues germanes n'hi ha tants i tants en el món que, com emigrants, sofreixen les conseqüències de deixar la seva terra i cercar una feina a altres indrets més propicis.

- I després, Sor Andrea?

* Un senyor que nomia Pau ens va ajudar molt. Ens cridaren per fer feina a un laboratori de farmàcia, Casa Escuder - Infarma. Record que érem trenta sis treballadores interines. Uns cosins ens deixaren una habitació i vivíem prop de Santa Maria del Mar.

- I la seva mare i les altres germanes?

* Jo tenia vertadera locura per fer venir a ma mare i les germanes petites, però no teníem lloc on posar-les. Un

Sor Andrea i la seva família

dia ens n'anàrem a fer una volleta pel barri del Coll i allà coneguèrem una senyora. Aquesta ens va oferir una habitació més gran. En aquell temps el Coll era un despoblat, no hi

havia llum i les nits eren fosques. Provàrem d'anar-hi de nit per veure si podríem resistir la por. Creguérem que sí i ens hi mudàrem. D'aquesta manera preparàrem un lloc per poder viure tota la família. Finalment tenguérem la sort de que en la fàbrica ens posassin fixes.

- I el seu sentiment diví, la seva vocació, el seu desig de Déu no va canviar?

* De cap manera. Més aviat, augmentava. Al Coll hi havia una parròquia, dirigida pels pares dels Sagrats Cors de LLuc, i jo, cada dia, me llevava ben de matinet, anava a la parròquia i me donaven la comunió, llavors me n'anava al treball. En un principi pensava entrar a la congregació de San José de la Montaña, però després em vaig decidir per les franciscanes.

- Com varen ésser aquests darrers retocs de la seva vocació?

* També m'ajudaren a pensar sor Josefa i sor Maria. Jo volia servir a Déu i no mirava altra cosa.

Me va passar una cosa curiosa, una d'aquestes circumstàncies que et fan pensar en la mà de Déu. Diuen que no hi ha res que sigui per casualitat. A la parròquia del Coll havien organitzat uns exercicis espirituals. Jo no hi havia d'anar, però una de les que estaven a la llista es va posar malalta i me convidaren per ocupar el seu lloc. Amb un permís de la fàbrica hi vaig poder anar. Aquest dies de silenci me feren pensar molt i a la fi, totalment voluntària i lliure, me vaig decidir per anar-me'n per monja. M'haguera agradat que qualcú me digués que sí o que no, però ningú m'ho deia. Me vaig decidir tota sola. Així mateix, tenia una gran amiga, Carme, i aquesta, que me coneixia bastant bé, me solia dir que creia que tenia vocació religiosa.

Les meves germanes havien crescut, estaven col·locades, la meva mare estava bé, jo ja podia decidir lliurement i prendre el camí que més m'agradàs. Per estar més segura de la meva vocació i per allò de que de consells no n'estiguis mai fart, vaig escriure una carta al pare Pericàs, que em coneixia bastant. Ell me contestà que creia que tenia vocació i que si no m'havia dit res abans, era perquè la veia necessària per la família. Me costava deixar la meva mare i germanes, però una força interior em guiava.

- I la vostra mare?

* Ma mare ja s'enfadava per anar tant a la parròquia. Quan m'en vaig anar es va posar trista i contenta. S'en va anar al poble per no veure la despedida, però després va tornar tranquil·la i va ésser a la despedida.

- Abans d'ésser franciscana, ja feieu alguna cosa desinteressadament, pels altres, sense cobrar?

* Els diumenges ens vàiem amb la gent de la parròquia del Coll. En un moment donat vaig ésser presidenta de les al·lotes de la parròquia. Ens reuníem, pensàvem i organitzàvem comèdies. Miràvem com podíem ajudar als pobres. Teníem el que es deia "el ropero de los pobres".

No hi ha res que sigui per casualitat

- Vós teníeu una fe emotiva i tendra cap a Déu.

* Quan arribava del treball passava altra vegada per la parròquia a recollir-me un póquet i parlar amb Déu.

Sor Andrea, novícia

- Una vegada decidida, començàreu el noviciat?

* Vaig començar el noviciat a Pina a l'octubre de l'any 1953. Tenia una forta lluita interior. A vegades plorava pensant amb ma mare i les germanes. Encara que tot em pareixia una temptació, em sentia feliç en el noviciat.

- Sor Andrea és una monja jove, alegre, amb moltes ganes de viure i de fer feina amb la gent. Quin va ésser el seu primer destí?

* El primer poble on m'enviaren fou a Biniali. Va passar una cosa curiosa: el mati havia passat per Biniali i quan vaig veure aquell poble tan petit i hermós me vaig dir a mi mateixa: m'agradaria començar la meva missió per aquest poblet i heu de creure que el mateix dia horabaixa ja m'hi enviaren. La meva estada va ésser d'un any. Feia de cuinera i cuidava dels malalts.

- Hi estareu poquet temps a Biniali...

* Llavors, durant mig any vaig estar a Barcelona cuidant una monja malalta. Després m'enviaren a Vinyoles, un poble prop de Vich. Allà teníem una casa molt modesta i feia fred. Cuidava dels malalts i anàvem a vetllar els vespres. Com anècdota curiosa diré que els vespres que havíem d'anar a vetllar ens donaven un pancuit i un ou.

- La família devia estar contenta de tenir-vos més a prop, però sor Andrea havia de seguir i anar allà on la

Comunitat del convent quan Sor Andrea hi arriba

congregació la necessitava.

* Després de dos anys, el dia dels Reis, vaig tornar a Biniali. Aquí vaig començar a ensenyar. Passats dos anys més, em destinaren a Manacor. Eren els anys 59-60. Me va tocar fer els vots perpetus. De Manacor, el mateix any 60, m'enviaren a Maria.

Primera etapa a Maria

- Com va trobar el convent de Maria?

* Erem vuit monges. Jo me dedicava a l'ensenyança i als malalts i ajudava a l'església.

- Recordau quins capellans hi havia en aquell moment?

* Hi havia D. Miquel Estades, D. Antoni Martorell i finalment vengué D. Bartomeu Fons que fou con una bomba. Va començar a anar pels bars, organitzava la joventut, etc. Aquesta primera etapa fou de vuit anys i vaig partir el mateix any que D. Bartomeu.

- Com la reberen a Maria?

* Me reberen bé, però un poc més fredament que a Biniali. A Maria ja hi havia una altra monja de la península

Les injustícies em feien sufrir.

i alguns digueren: "Ja en ve una altra, de forastera".

- Com es va sentir a Maria aquest vuit anys primers?

* M'hi vaig sentir molt bé. Sentia que la gent em respectava. El meu quefer principal eren els malalts i els nins. També m'agradava, dins el silenci de la casa, sentir la presència de Déu.

- Algun sofriment a Maria?

* Les injustícies em feien sofrir. El veure que feien més cas del rics que dels pobres, em turmentava.

- Alguna cosa curiosa?

* Record que una senyora de S'Arraval em va donar un enfilall de tomàtiques perquè havia castigat la seva filla.

- I de Maria...?

* De Maria a Palma. M'en vaig anar sense dir res. El cor se me va estrènyer i tenia por de plorar massa. Així vaig evitar tot això.

Sor Andrea estimava i estima Maria. El cos fou tret de Maria, però el seu cor i el seu esperit, si no hi era sempre,

hi feia passadetes. Es que Maria té un encant, té un visc, té...

- Què féreu per Palma, Sor Andrea?

* Vaig estar set anys a Antilló, a un escola on hi havia 100 nines. Una senyoreta m'ajudava. D'aquí em dugueren tres anys al Coll, a Barcelona. Allà vaig poder cuidar ma mare que era velleja i va morir.

Fuita la vostra bona mare, Sor Andrea queda totalment lliure. Ja ho era perquè sap viure l'esperit de llibertat...

- I ara cap on prenem la volada?

* Em tornaren enviar tres anys a Vinyoles. Cuidava els malalts. D'allà a Ciutadella (Menorca), tres anys més. I l'any 84 vaig tornar aterrar pel pla de Mallorca.

- I com vau trobar Maria aquesta vegada?

* La primera vegada hi vaig trobar vuit monges i ara només n'hi havia dues. Provarem d'estar a Ariany i veniem a Maria. Llavors vengué Sor Aurora i estaven a Petra i veniem cada dia. Llavors Sor Margalida. L'any passat vaig esser tota sola ienguany ha tornat sor Aurora i té molt d'interès per Maria.

El convent de Maria que es fundà el quatre d'octubre de 1857 no pot acabar. Tindrà els seus alts i baixos com tota institució, però sempre hi haurà una llum, una religiosa, un sagrari, unes portes obertes, una amiga dels pobres, una consellera, una dona.

M'agradaria recordar que en un principi les monges no tenien casa i passaren primerament a una casa d'En Miquel Pastor, en es carrer des Pou. Després a una casa d'En Joan Vidal, en es carrer de Ses Corbates. Finalment, a l'any 1872, una jove, natural de Maria, Andrea Mestre, es va fer monja i va donar la seva casa per fer-hi el convent. Va vendre

Segona etapa a Maria

alguns trossets de terra i pogueren fer les modificacions necessàries. Aquest és el convent actual.

Una Sor Andrea marianda, de qui hauriem de saber més detalls, va tenir el gest noble i generós d'entregar-se ella i el seu per la causa de l'esperit, la congregació i el poble. I ara un altra Sor Andrea segueix donant dia rera dia la seva vida pel poble de Maria. A qualsevol carrer, a qualsevol casa on hi hagi un malalt, hi ha sor Andrea. No fa renou, no du sabates amb tacó, però hi és, els que la necessiten, la troben.

Molts de mariandos recorden a sor Andrea quan començaven a aprendre a seure i escoltar. Molts de ma-

Sor Andrea, catequista.

riandos recorden a sor Andrea quan els ensenyava les oracions, el sentit de la vida i la presència de Déu.

Per acabar aquesta xerradeta vos feriem un parell més de preguntes.

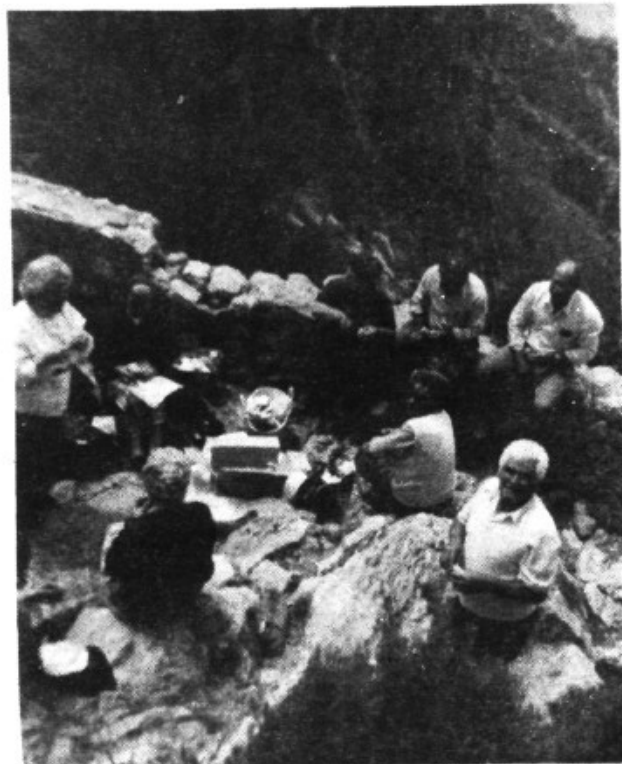
- Alguna cosa de Sant Francesc?
- * Sant Francesc cercava sempre el bé dels altres.
- Què és Déu per vós?
- * Déu és tot.
- Què pensau de l'ecumenisme?
- * Que seria formidable.
- Que en deis de la llibertat?
- * Es un gran bé si es sap emprar bé.
- Un consell pels joves

La llibertat és un gran bé si se sap emprar

* S'ha que pensar bé i actuar bé. Els veig més sincers, manco egoistes, no preocupats pel que diran. Pens molt amb ells i em preocupen... Si no voleu anar a l'església a escoltar l'evangeli, llegiu-lo a casa vostra i Déu vos parlarà en el cor.

- Un consell pel poble.

* Que visquem i ens ajudem com a germans. Com ho sabien fer en altre temps. Imitem els avantpassats que sabien

Sor Andrea, popular

Si hi ha amor, hi és tot

ajudar-se. Que estimem cada dia. Si hi ha amor, hi és tot.

- Una paraula pels malalts.

* Que Déu els faci veure que són els seus estimats. Jo don consells i a mi també me costa acceptar les malalties. Costa acceptar la creu.

Gràcies, sor Andrea, per la seva generositat, per l'amor, per l'entrega, pel somriure i per la pau.

A les passades festes de la Mare de Déu, l'Ajuntament li atorgà una distinció pels seus mèrits i treballs desenvolupats dins el nostre poble.

Que no es cansi dels mariandos que, si a vegades són un poc desbaratats, tenen un cor net i noble.

Pere Fons

Sor Andrea, excursionista.

BULLIT DE NOTÍCIES

RENOVACIÓ DE LA JUNTA DIRECTIVA DE L'APA

El passat dia 7 d'Octubre, tingueren lloc les eleccions de la meitat de la Junta Directiva de l'Associació de Pares del Col·legi Públic A. Monjo.

Hi participaren 28 pares i 43 mares i foren elegits els 6 candidats que hi havia a la llista. Els resultats foren els següents:

Margalida Mas Vicens, 56 vots.
Margalida Pira Valcaneras, 54 vots.
Joana Gelabert Mas, 52 vots.
Margalida Negre Vanrell, 49 vots.
Esteve Mas Ferriol, 47 vots.
Pere Antoni Bunyola Quetglas, 45 vots.

RECOLLIDA DE ROBA PER A LA LLUITA CONTRA EL CANCER

L'Associació Espanyola contra el Càncer organitzà una recollida de roba i sabates a través del Col·legi Públic, per a obtenir fondos. L'iniciativa fou ben acollida i se'n recollí un bon grapat. En la fotografia hi podeu veure el munt recollit a l'escola de dalt. A la de baix n'hi havia un altre tant.

PROVES A LA XARXA DE DISTRIBUCIÓ D'AIGUA

Dies passats sorgí un brollador, una espècie de geiser, al començament del carrer Nou. La causa fou que s'hi produí una fuga d'aigua en la xarxa de distribució d'aigua potable. L'empresa constructora foradà el carrer una altre vegada per a arreglar l'avaria i ara hi queda la clapa.

PROFESSORAT NOU A L'ESCOLA

Com quasi cada principi de curs, hem d'anunciar canvis de professorat al Col·legi Públic A. Monjo. Els nous mestres d'aquest curs són els següents: Da Martina Vives Colombram, que ocupa la plaça de Llengua Anglesa, Da Margalida Serra Cantallops, la d'Educació Infantil, Da Francisca Martorell Pou i Da Rosario Pérez Lao, les d'Educació Infantil i D. Antoni Soriano Belert, la d'Educació Religiosa.

EL SECRETARI DE MARIA. REGIDOR DEL PSM A INCA

Ens hem assabentat, llegint la Premsa Forana (Dijous, nº 1024 de 14-10-93), que n'Antoni Alorda Vilarrubias, que fa les funcions de secretari al nostre ajuntament, serà nomenat regidor del PSM a l'Ajuntament d'Inca, substituint a un company que ha presentat la dimissió. Des de Fent Carrerany li desitjam sort i encert.

MOSEN PERE FONS PARLA DEL "CHE" A PORTO COLOM

Aquest era el titular d'una altra revista de Premsa Forana, Perlas y Cuevas, nº846, anunciant una conferència que el nostre rector donà a la Casa del Mar de Porto Colom en motiu de complir-se 26 anys de la mort de Ernesto "Che" Guevara.

LA BENZINERA DE MARIA

Segons ens han comunicat els propietaris, la instal·lació de la benzinera a la carretera de Sineu, a Son Canet, s'ha retrassat per mor de la paperassa de Madrid. Ara ja està tot arreglat i prest posaran mans a l'obra i esperen que estigui enllestida abans de l'estiu.

DE PINTA EN AMPLA

Durant el passat mes d'Octubre ha aparegut el número 2 del full informatiu municipal "De Pinta En Ampla" amb data de Setembre 93. En ell, la nova Regidora de Cultura, na Francesca Bergas Frau, presenta l'AULA D'EDUCACIÓ D'ADULTS DE LA MANCOMUNITAT DES PLA, per proporcionar la possibilitat de millorar la formació i així poder accedir al mercat únic de treball "EUROPA SENSE FRONTERES" sense que això suposi haver-se de desplaçar fora del poble. Els interessats poden sol·licitar informació a l'Ajuntament.

BULLIT DE NOTÍCIES

Acaba donant compte de les III jornades culturals i esportives-93 amb les activitats dutes a terme i la gent i associacions col.laboradores. Com ja és habitual no ens han esmentat ni fet menció, com si no haguéssim col.laborat en res.

Al final demanen disculpes per si s'han deixat ningú. Estau disculpats, no faltaria més!

OPERACIÓ POLICIAL

Un mutisme absolut envolta l'operació policial que tingué lloc a Maria dies passats. S'escolten varies versions del fet que anà envoltat d'un fort dispositiu acordonant una zona del nostre poble.

REFORMA DE L'AJUNTAMENT

El passat 28 d'Octubre començaren les obres de reforma de la Casa de la Vila consistents en la redistribució interior i la supressió de les finestres d'atenció al públic i la reconversió del garatge municipal en despatx i servicis per l'assistència social.

EXPOSICIÓ A LA CAPELLA FONDA

El dissabte dia 30 es va inaugurar una exposició de pintura a la Capella Fonda. Els quadres del pintor Antoni Carbonell són de temes senzills, paisatges, bodegons, i algun tema abstracte molt peculiar. L'exposició romandrà oberta al públic fins el dia 15 de novembre.

L'AJUNTAMENT
DE
MARIA DE LA SALUT

De Pinte En Ample

Setembre '93

Núm. 2

CATEQUESI

El dia 13 de novembre, dissabte, En Pere Sunyer, de l'equip C.E.T.E.M., donarà una conferència adreçada especialment als catequistes i a la qual hi podran assistir també aquelles persones que sentin interès per aquesta feina. L'acte començarà a les 10.30 del matí i serà a la Capella Fonda.

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

11
anys
de
confiança

La 1 a. entitat financera de les Balears

La 1 a. amo una Obra Social i Cultural al servei dels nostres ciutadans

La 1 a. contribuint al creixement econòmic de la nostra Comunitat

Demografia

ENS HAN DEIXAT:

En Guillem Mulet Vademar, va morir el passat dia 2 d'Octubre. Vivia a Palma.

En Llorenç Seguí Artigues, que morí el passat dia 26 d'Octubre a l'edat de 15 anys. Vivia al carrer Santandreu, número 12.

Què descansin en pau.

BENVINGUTS:

N'Antoni Frau Ferriol, va néixer el passat dia 10 d'Octubre. Els seus pares són n'Antoni Frau Pastor i n'Eulàlia Ferriol Torelló.

Enhorabona als seus pares i demés família.

TELEFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANITARIA (Cita Prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT I FAX	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL 3a EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA(Centraleta)	175000
AMBULANCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULANCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS	
DELA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
D'INCA	505112
	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Mati: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITARIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts,dijous i divendres: de 18-20 h.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Maria: 7'30 i 15 hores.

Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Inca: 12'30 i 19'55 hores.

Manacor: 9'40 i 18'50 hores.

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora alservei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. al..... 855043

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al 520292

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al 236624

SALLIBRETA GEGANT

PES SEU INTERÈS

fin 88

...I SORTEJAM MUNTANYES DE REGALS!

Exemples de T.A.E.

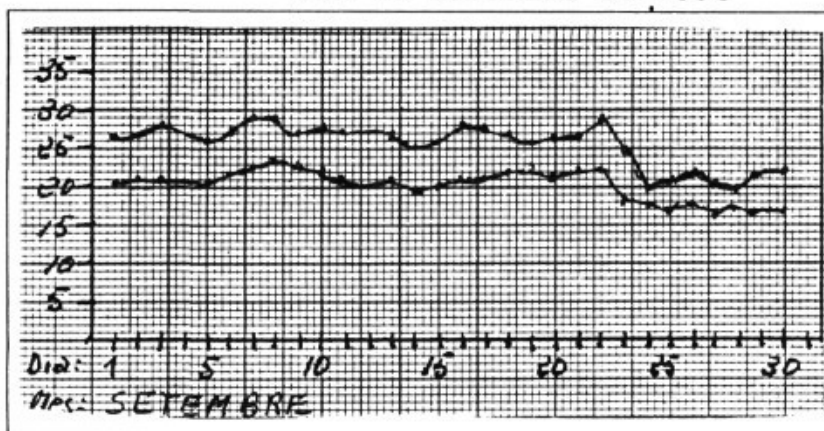
• Per 100.000 Pta.: 5,94%	• Per 1.000.000 Pta.: 7,90%
• Per 500.000 Pta.: 6,80%	• Per 5.000.000 Pta.: 8%

Soltes mensuals 210.000 Pta.

BANCA MARCH

El temps

MES DE SETEMBRE DE 1993

PLUVIOMETRIA

Dia 4	9 litres
Dia 19	4 "
Dia 23	31 "
Dia 24	4 "
Dia 27	4 "

TOTAL: 52 LITRES

Temperatura Màxima	29 °C (Dies 7, 8 i 22)
Temperatura mínima	16 °C (Dia 27 i 29)
Temperatura Mitjana	22'8 °C
Mitjana màximes	25'5 °C
Mitjana mínimes	20'2 °C

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

NOVEMBRE DE 1.986

- Cultura talaiòtica a Maria.
- Crítica o denúncia: Reflexió.
- Les activitats culturals.
- Mariense F.C.
- Lluc Buñola, campió de caça a Maria.

NOVEMBRE DE 1.987

- Centenari del cementiri.
- La donació d'òrgans i els transplants.
- Sa Xerradeta amb n'Isabel Mestre.
- Projecte Home.
- Pàgina Bíblica.
- Poemes i gloses.
- Correu obert.
- Des del Balcó de la Sala.

NOVEMBRE DE 1.988

- Pàgina sanitària: Hipertensió.
- El poder telefònic de Madriz.
- Casa de la Vila.
- Des del Balcó de la Sala: Discurs d'investidura d'en Magí Ferriol.
- Sa Xerradeta amb Miquel Torelló, "ex-balle".
- V Trial Indoor Mare de Déu de la Salut.

NOVEMBRE DE 1.989

- Segueix la polèmica entorn a Montblanc.
- Montblanc a debat.
- Sa Xerradeta amb Don Joan Carbonell.
- Correu obert.
- A reveure: Adéu d'en Pere Fons.
- Carrerany Esportiu: l'amo Antoni Torelló i l'amo en Tomeu Carbonell, socis d'honor del Club.

NOVEMBRE DE 1.990

- Agricultura ecològica.
- Imatges d'ahir: Enrajolat de la Plaça des Pou.
- Problemàtica dels joves als Països Catalans.
- Sa Xerradeta amb na Francisca Ferriol.
- Fotos escolars curs 1.990-91.
- Correu obert.
- Fent Carrerany celebrà reunió de Junta Directiva.

NOVEMBRE DE 1.991

- Memòria R.A.M.: Mestre Pere des retratos.
- Les nostres Possessions (1): Deulossal.
- Sa Xerradeta amb en Joan Manuel Vanrell Mercader.
- Exposició de Pere Mascaró a "Sa Capella Fonda".
- Des de l'oposició.
- L'esperit d'Europa a Lluc.
- Les juguetes de les padrines.
- Feim Carrerany: Excursió al Santuari de Na. Sra. del Puig de Pollença.

NOVEMBRE DE 1.992

- Tenir una deficiència física no vol dir ser manco vàlid que un altre.
- La planta asfàltica d'es Puig, a debat.
- Manifest en defensa de la llei d'Espais Naturals.
- Qui no vol recordar el seu passat, està condemnat a tornar-lo viure.
- Sa Xerradeta amb Magí Ferriol Bauzà, Director de l'Escola de Maria.
- Assistència Social.
- La contaminació acústica.
- El Parc Natural de s'Albufera.
- Carrerany Esportiu: Resum temporada 1.992 del Club Ciclista.
- Feim Carrerany: Excursió a Sa Penya Roja i Sa Talaia d'Alcúdia.

EL CONSELLER DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR S'ENTREVISTA AMB EL MINISTRE D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA.

El Conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, Bartomeu Rotger, es va entrevistar el passat 22 de setembre amb el ministre d'Educació i Ciència de l'Estat espanyol, Gustavo Suárez Pertierra.

Aquesta entrevista va tenir caràcter protocolari, com una primera presa de contacte entre el màxim responsable d'educació de l'Estat espanyol i el de la Comunitat Autònoma Balear, però el conseller aprofità l'oportunitat per abordar temes concrets com l'acceleració del traspàs de les competències educatives i la construcció del nou conservatori de música.

- Sr. Conseller, quina valoració feis de l'entrevista mantinguda amb el ministre d'Educació?

* SR. ROTGER: Estic molt satisfet d'aquest encontre, el ministre ha mostrat una actitud positiva i cordial, plasmada en una gran receptivitat i una clara disposició a concretar les coses, encara que amb prudència i rigor.

- Sens dubte, uns dels temes tractats més importants ha estat el del traspàs de les competències educatives, quines han estat les vostres peticions i a quins nous acords heu arribat?

* SR. ROTGER: La proposta principal feta al ministre ha estat l'acceleració del traspàs de les competències educatives, amb l'objectiu que en el període d'un any, el Govern Balear pugui disposar de les competències sobre la UIB. El que significaria guanyar un any respecte a l'acordat en el pacte autonòmic, i en dos o tres anys, tenir les competències de la resta del sistema educatiu, pel qual ja hem fet estudis de finançament i estam preparats per acollir-los.

El ministre ha comprès que, encara que sigui un tema d'estat, les Illes Balears tenen una tradició i una llengua molt concretes, però no serà una autèntica autonomia fins que no pugui gestionar-se el seu sistema educatiu i que si bé acceptam la LOGSE, el nostre sistema educatiu s'ha de tenir

en compte.

Amb aquesta finalitat, i en un clima de confiança recíproca, varem acordar institucionalitzar converses periòdiques entre representants del Ministeri i de la Conselleria, tant per concretar els terminis de la cessió de les competències com per altres qüestions com són l'educació d'adults, la formació del professorat i l'adequació de la delegació del MEC a les estructures de la Comunitat Autònoma.

Així, el primer encontre que complirà amb

la participació del director general d'Educació de la Conselleria, Bartomeu Casasnoves, tindrà lloc per primera vegada cap a finals d'octubre, a fi d'establir les converses prèvies per preparar les transferències.

- Un altre dels temes plantejats va ser la construcció del nou conservatori, hi haurà cooperació per part del Ministeri en aquest projecte?

* SR. ROTGER: Al ministre li vaig explicar la urgència per aconseguir la transferència immediata del Conservatori de Música i Dansa i de la xarxa d'escoles de música, de les quals la Comunitat Autònoma només té la gestió, com la necessitat de la construcció d'un nou conservatori.

A les Balears som pioners a tenir un Conservatori que funciona gràcies a la col·laboració de tres institucions com són la Conselleria, el CIM i l'Ajuntament de Palma, que ha cedit un solar per a la construcció del nou centre de formació. Precisament per al finançament de les obres de construcció d'aquest nou edifici, que serà el primer de tot l'estat espanyol que aconsegueixi les normes de reforma musical, vaig sol·licitar al ministre la col·laboració del MEC, amb l'aportació de 500 milions de pessetes, a la qual cosa el ministre es va comprometre a respondre ben aviat.

- Com a Conseller d'Educació de la Comunitat Autònoma Balear, quin ha estat el missatge principal que ha volgut deixar clar al Ministeri?

* SR. ROTGER: El missatge més important que vaig voler deixar clar al ministre és la necessitat que el Govern Central cedeixi les competències educatives el més aviat possible al Govern Balear, per poder treballar des d'aquesta Conselleria i aconseguir una educació de qualitat i adaptada a les necessitats de la nostra Comunitat. Hem de tenir les competències, acceptam la LOGSE, però amb unes connotacions distintes, com a conseqüència de les peculiaritats pròpies de la nostra comunitat, que la fan diferent a la resta de l'Estat, i tenint en compte el nostre model educatiu, elaborat des de fa sis anys.

(Entrevista remesa pel Gabinet de Premsa de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports)

LA PREMSA FORANA VA ESTAR PRESENT A LES TROBADES EMPRESARIALS EN ALTA MAR.

El passat divendres dia 8 d'octubre, va tenir lloc l'encontre de 200 empresaris illencs i estrangers en una jornada a alta mar organitzada per "Sa Nostra", Caixa de Balears, Foment industrial de Balears i Conselleria de Comerç i Indústria del Govern Balear. La interessant diada es desenvolupà dins el vaixell, cedit per la Compañia Transmediterránea, "Ciudad de Salamanca" que, malgrat el mal temps i els molts marejos de quasi tots els que hi viatjàvem, ens va portar fins a l'illa de Cabrera, lloc on se'n va servir un exquisit dinar.

A l'esdeveniment hi eren presents tots els mitjans de comunicació de les illes i d'altres estrangers. La Premsa Forana fou també convidada a aquesta diada a alta mar i estigué representada per Jaume Casanovas del Setmanari Veu de Sóller.

L'esmentat encontre fou qualificat pels presents com "molt interessant", ja que d'ell es pogueren extreure importants conclusions i, sobretot, compromisos per part de les instàncies polítiques com, per exemple, l'afirmació del Conseller de Comerç i Indústria, Cristófol Triay, qui va anunciar que la seva Conselleria s'ha proposat reforçar i revitalitzar la indústria empresarial de les Balears.

Per la seva banda el Foment Industrial va anticipar que convidarà 25.000 empresaris de 30 països a través de la

C.E. perquè participin a la Fira de Negocis que tindrà lloc el proper any. Aquesta fira, anomenada "Europalliances", donarà la possibilitat de posar en contacte empresaris de distints països i donar-los la possibilitat d'establir negocis plegats, tant amb temes d'importació com d'exportació.

Miriam Izquierdo, representant de la Comissió Europea General XXIII, es mostrà totalment a favor de les petites i mitjanes empreses ja que elles són el 60 per cent del producte interior brut de la C.E. i representen una majoria molt important dels llocs de feina dins Europa. Miriam Izquierdo donà complida informació referent als projectes de futur de la Comissió General XXIII, que comportaran importants actuacions a totes les illes que pertanyen a països de la C.E.

Joan Forcades, President de "Sa Nostra", va lloar la importància d'aquest encontre entre empresaris ja que aquestes accions són les que faran que dins el proper any 1994 poguem gaudir de noves esperances de futur que ajudaran a dur a bon port les aspiracions dels empresaris de tot arreu i el que és més important, la creació de riquesa i llocs de feina.

Alexandre Forcades, ex-Conseller d'Economia i Hisenda va apuntar, a una molt interessant i ben documentada intervenció, que és força necessari dirigir el futur de les Balears cap a la creació d'un Parc Telemàtic que convertiran les illes en un lloc privilegiat d'entre tot Europa.

LA CREU ROJA ORGANITZA UNA RECOLLIDA DE MEDICAMENT PER A CUBA

La Creu Roja de Balears va començar a mitjan mes d'octubre una campanya de recollida de medicaments destinats a la Clínica Pediàtrica "La Balear" de la capital

cubana, construïda l'any 1927 per inmi-grants mallorquins a La Havana. Aquesta clínica infantil, considerada com un dels centres de major prestigi del país, podria desaparèixer degut al desabastiment de tot tipus que pateix.

Si bé "La Balear" necessita absolutament de tot, en aquests moments són els medicaments per a intentar cobrir un mínim aquesta necessitat. Per tal motiu, s'ha distribuït en totes les aptecaries de Balears una llista de medicaments, que inclouen des de llet maternitzada a aspirines i analgèsic, per a que les persones que vulguin solidaritzar-se amb aquesta causa comprin els productes, que seran entregats a la Creu Roja de Cuba a partir del proper 1 de Novembre.

La Creu Roja Balear, que ja va col·laborar amb una altra campanya organitzada aquest estiu per la Creu Roja Espanyola, amb l'enviament de 160 kgs. de vitamina B12, dona la culpa de la penúria

que pateix Cuba degut al bloqueig econòmic al que està sotmesa l'illa caribenya per part dels dels Estats Units.

MEDICAMENTS DE MÀXIMA URGÈNCIA PER L'HOSPITAL "La Balear" a L'HAVANA (CUBA).

FERRO GRADUMET comprimets	VENTOLIN xarop
CLEBORIL comprimets	VENTOLIN inhalador
PRIMPERAN xarop	ASPIRINA comprimets
GELOCATIL comprimets	FRINOVA comprimets
TERMALGIN comprimets	CINFATOS 20 comprimets
ANALGILASA comprimets	PECTOX càpsules
DOLMEN comprimets	FURACIN pomada
TEGRETOL 400 100 comprimets	FLUTIMUCTIL sobres
DEPAKINE 500 100 comprimets	EUPEN càpsules
DAYAMINERAL comprimets	EUPECLANIC 500 càpsules
REDOXON Complex	LLETS MATERNITZADES
BECOZCYME C FORTE	PAPILLES
VITAGAMA FLUOR	GAMMA GLOBULINA HUMANA
ZASTEN comprimets	XAMPÚ ANTIPARASITARI
THEO-DUR 300 mgr	

"LA BALEAR" és en part nostra i pateix a Cuba

- ☐ L'hospital infantil "LA BALEAR" fou fundat per mallorquins l'any 1927 a l'Havana, Cuba.
- ☐ Avui necessiten medicines perquè no sofreixin dolor mls de nins.
- ☐ Anau a la farmàcia de més a prop i hi veureu exposada la llista de medicaments específics que necessiten per salvar-se.

NO HO DEIXEU PER A MÉS TARD !!

Creu Roja Espanyola

BIBLIOTECQUES DE MALLORCA

— Centre Coordinador —

CONCURS "ENDEVINA I VINE"

Per a participar només cal que venguis a la Biblioteca amb els fulls contestats.

Hi haurà premi per les sis primeres persones que ens donin el qüestionari a partir del dia 17 de novembre.

Depressa!! Acaba dia 30 de novembre!

Recordau que a la Biblioteca hi ha les pàgines que amaguen les respostes; descobriu-les!!!

(A la vostra escola i a la Biblioteca podreu aconseguir els qüestionaris del concurs)

Som-hi!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

NOTÍCIES DE L'ASSOCIACIÓ

EXPOSICIÓ DEL FONS FOTOGRÀFIC PERE MASCARÓ A "SA CAPELLA FONDA"

Del dia 3 al dia 12 de Desembre estarà oberta a Sa Capella Fonda l'exposició del fons fotogràfic Pere Mascaró que L'Associació Cultural "FENT CARRERANY" ha anat recollint en els dos darrers anys i que ja va esser exposada en part a les Festes de Sant Jaume de sa Pobra de l'any passat. En aquesta ocasió i ja mes augmentada, els paisans de Pere Mascaró podran gaudir de les reproduccions d'algunes de les seves obres en un homenatge a la seva figura de la qual ha estat capdavantera la nostra Associació en els darrers anys.

L'exposició estarà formada per una trentena de fotografies recollides

després d'aquella realitzada allà pel mes de novembre de 1991 a la mateixa "Capella Fonda" i que va comptar amb una participació destacadíssima la gent de Maria que va aportar fotografies particulars a l'exposició paralel·la. D'entre aquestes fotografies es triaren, algunes significatives o curioses, s'ampliaren i a elles s'afegiren més tard fotografies fetes per l'amo en Pere a sa Pobra i al seu Marjal. Es intenció de l'Associació que de cada poble on es pugui muntar l'exposició, recollir fotografies de Mestre Pere i ampliar el fons.

Cal recordar que l'Associació Cultural "FENT CARRERANY" va donar entrada a la Casa de la Vila d'un escrit en el que es demanava que un carrer de Maria dugués el nom de Pere Mascaró. Recollia una idea llançada per Damià Quetgles, bon coneixedor del personatge i la seva obra, quan va participar com a membre del jurat del certamen fa 2 anys. Si bé s'ha anunciat des de l'Ajuntament que un carrer durà el nom de Pere Mascaró, encara no s'ha trobat el moment adequat.

Dies passats, a la Gran Enciclopèdia de Mallorca que edita el Grup Serra es va fer referència a Pere Mascaró, destacant la seva labor fotogràfica i, una pena, no va fer menció del premi que "FENT CARRERANY" ha inclòs des de fa 2 anys en el Concurs de Fotografia que patrocina el Consell Insular de Mallorca. Per cert, és possible que patrocini també aquesta exposició del dia 3 al 12 de Desembre. Vos esperam, com l'altra vegada, a "sa Capella".

MARIA MESTRE GUANYA EL QUADRE CEDIT PER FERRAN PIZÀ.

Na Maria Mestre Mas va esser la guanyadora del quadre que Ferran Pizà va cedir a la nostra Associació per a comprar una impressora "l'asser" amb combinació amb el cupó de l'ONCE del divendres 8 d'octubre.

El número guanyador va esser el 0022 i després d'un parell de dies d'espera per a conèixer el nom del guanyador, madò Maria va treure el billet que tenia en el seu poder i que l'acreditava com a propietària del quadre.

El sorteig organitzat per la nostra Associació no ha resultat d'allò més positiu que es pot dir i just hem pogut recollit la meitat dels diners que val l'impressora, si bé, el pagament està cobert.

Un billet per a la compra d'un quadre, encara que sia per una bona causa, encara que valgui vint duros i dugui quatre números, és un paper mal de vendre dins un poble com Maria on pareix que altres coses estiren més l'atenció i l'interès de la gent. En un futur, i si tornam a fer una rifa per a dotar a la nostra Associació d'una millora per al seu funcionament i que repercuteix en benefici dels socis, haurem de cercar un objecte més atractiu, menys durador i no tan elitista com un quadre.

I és que "qui no compra billets no entra al sorteig". Enhorabona a madò Maria i gràcies als qui compraren billets.

ARA QUE VE EL FRED, PODEU TORNAR A COMPRAR JERSEIS DE "FENT CARRERANY"

El fred ja és aquí i una bona manera de no tenir-ne, entre altres, és la de tenir un jersei de "FENT CARRERANY". Ara tornen estar a la venda els jerséis que la nostra Associació va llançar l'hivern passat i que tan bona acollida varen tenir. Els podreu trobar en el següents colors: vermell, blau marí i gris per als joves i adults, en diferents talles, i per als petita just hi són en color groc, si bé, podem dur-ne en altres colors si es cau. El preu és de 1.800'-Ptes. pel socis i de 2.000'-Ptes. per al no socis, en talles grosses, i 1.200'-Ptes. valen els dels nins. Animau-vos i compreu-ne

Carrerany

Esportiu

EXTRAORDINARI AMBIENT ESCAQUISTA, GRÀCIES AL CAMPIONAT DE MALLORCA

Des del passat diumenge 2 d'octubre i fins al 16 de desembre, el nostre poble vibra amb l'escacs, amb el gran esdeveniment del Campionat de Mallorca Individual.

En total han començat la prova 194 escaquistes dividits en les tres categories que configura la Federació Balear: Preferent, 1a i 2a, jugant les partides els dissabtes a l'antic Tele-club i als locals de la 3a Edat.

L'organització recau en el nostre Club d'Escacs, el qual cada setmana prepara els 97 taulers amb els respectius rellotges, realitza els sortejos (sistema suís, implica que cada setmana s'enfrontin els que tenen els mateixos punts) i dona complida informació als mitjans de comunicació: destacar en 1er lloc Fent Carrerany, la Premsa local: Diari de Mallorca i El Dia del Mundo, el setmanari Fórmula deportiva i Migjorn de Campos i a nivell radiofònic el seguiment setmanal de Antena 3 comarcal Capdepera i esporàdicament Radio Jove i Radio Balear; tots ells estan donant un suport a tan digne esport.

Degut a la complexitat i a la gran varietat dels escaquistes així com les diferències que pot haver d'una categoria a l'altra analitzarem per separat cada una d'elles.

Toni Pont, n. 3 del Torneig, perdé sorprenentment la primera ronda

PREFERENT

Es la màxima categoria, en total hi participen 39 escaquistes de diversos clubs, destacant l'actual campió de Balears: Alejandro Martinez (Son Oliva), l'ex-nº1 Toni Pont (Calvià), La millor jugadora de tota la història Balear, 3a de l'Estat Espanyol, membre de dita selecció i única participant amb Elo Internacional. Na Mònica Calzeta (Calvià), Lester Tattersall (Calvià), Joan Fiol i J.Carles Mas integrants de l'actual Campió Balear, els "mariandos" Jeroni Bergas i Gaspar Mas ... fins a un total de 39.

En les dues primeres rondes ja va haver-hi sorpreses, per una banda Alejandro Martinez va cedir unes taules a en Javier Cisneros (Alcúdia i nº 21) i el nº 3 Antoni Pont perdé davant Andrés Schenk (Andratx nº22); en la segona ronda destacà la gran victòria d'en Gaspar Mas davant el jugador de Calvià nº 7 i amb Elo Nacional Santi Andreu, així com la derrota de n'Antoni Roca (nº 12).

Per altra banda la nº 1 del torneig, na Mònica guanyà les seves dues primeres partides, la 1a amb exhibició inclosa, només tenia 2 minuts i havia de realitzar 12 jugades, el rellotge va esser ella i el que va cometre els errors era en Toni Figuerola (Inca) que en 20 minuts no aprofità l'avantatge.

La classificació després de dues rondes està encapçalada per un grup de 5 jugadors que són els únics que han guanyat les dues partides: M. Calzeta (Calvià), Lester Tattersall (calvià), M. Gonzalez (Son Oliva), J. Fdo. Hernández (Calvià) i Gaspar Mas (Maria), a 1/2 punt estan J. Bergas (Maria), A. Martinez, A. Schenk, B. Polo fins un total de 7 jugadores.

Finalment recordar que en aquesta categoria juguen les tres millors femines de Mallorca: l'anomenada M.Calzeta, Beatriz Polo (Son Oliva) i Cati Boix (Calvià); Anecdòticament destacar la participació del jugador més veterà, S. Estelrich de Porreres.

PRIMERA

La categoria intermitja ha aglutinat un total de 45 participants on els màxims favorits són: Antoni Rafal (Marratxi), A. Moreno (Andratx) i Angel Oliver (Andratx); hi ha tres escaquistes de Maria: els joves Pere A. Buñola, Miquel Mascaró i Monserrat Munar.

Les dues primeres rondes no han deparat grans sorpreses, les més significants varen esser en la 1a ronda les taules d'en Miquel Mascaró amb el nº 3 A. Oliver i la derrota d'en Miquel Florit (Inca nº 4) davant A. Mauro Porreres nº 26); en la segona ronda hi hagué gran normalitat, exceptuant les taules d'en Matias Ruiz (Palma nº 6) amb el seu company d'equip V. Segura.

Al finalitzar la segona ronda, comanden en 2 punts: A. Rafal, A. Moreno, Fco. Montenegro, R. Mendez, M.A. Garcia, A. Pulido i A.Mauro; els locals: en Pere A. Buñola i En Monserrat Munar 1 punt i M. Mascaró 1/2 punt.

Carrerany Esportiu

SEGONA

Es la categoria de més participació -110-, tot un record, la qual cosa ha provocat que hagin de jugar 10 rondes, dues més que les anteriors, això implica que hi hagi una gran igualtat i on està garantitzada l'emoció.

Ressaltar la grata presència de 7 escaquistes de l'ONCE, els quals alguns d'ells són cecs totals, però la seva gran il·lusió, una gran capacitat de concentració i a través del tacte donen cada dissabte una lliçó de saber integrar-se a la vida quotidiana i concretament a l'escacs.

Un altre detall és la presència de nins i nines molt joves que competeixen amb persones que són molt més majors i fins i tot tenen de contrincant els seus pares; tenim entre nosaltres la més jove

del torneig, integrant de l'equip Son Espanyol i en només 8 anys n'Elena Cordero, la qual ja ha guanyat una partida.

Respecte als favorits és difícil enumerar-los, malgrat que abans d'iniciar el campionat tenen un número segons el seu Elo; entre ells està el nostre veí Sebastià Darder, el qual no ha defraudat i ha guanyat les tres primeres partides i amb el nº 1 en Pau Sorell (Porreres), V. Rosselló (La Equitativa), Merchante (Gènova), Mulet, Frau, Gómez, León i Sanllehi encapçalen la classificació en 3 punts.

En la darrera ronda es confirmà una de les grans teories del Campió del món Gary Kasparov "les blanques tenen avantatges pel fet de realitzar el primer moviment".

Mònica Calzeta, integrant de la Selecció Espanyola

els capdavanters de la classificació tots guanyaren amb blanques.

Altres "mariandos" són: M. Ferriol (president del Club), Ll. Font, M. Tugores, els quals tenen 1 punt; mentre que la joveneta Catalina Buñola amb 1'5 punts té possibilitats d'aconseguir la posició femenina que li donaria opció a disputar el campionat de Mallorca absolut; finalment l'alevi P.J. Ribas és el debutant del Club d'Escacs en un torneig d'aquesta rellevància i en la 3a ronda conseguí unes esperançadores taules que esperam que l'animin ja que talent en té moltíssim, només li manca treball, participar i millorar la seva preparació.

El gran torneig internacional de Can Picafort fan que fins el 6 de Novembre no se reanudi l'activitat després haurà 7 setmanes d'emoció, il·lusions i moltes hores de treball, tot això vos contarem el proper mes.

Enric Pozo Mas

Jugador de la ONCE, amb un tauler especial, tocant les peces

Carrerany Esportiu

TOTS PLORÀREM LA MORT D'EN LLORENÇ

Redactam aquesta informació molt poques hores després del funeral del nostre amic Llorenç Seguí. Son les nou del matí del dijous dia 28 d'octubre. Han passat massa poques hores després que el nostre amic ens deixàs per poder fer un comentari serè. Encara tenim tots, familiars, amics i ciclistes l'estat d'ànim molt alterat. Resulta tremendament difícil escriure una nota luctuosa i trista d'una persona que al llarg dels seus anys -massa pocs-, a més de deleitar-nos amb la seva companyia, no ens havia donat altre cosa que alegries.

Ahir, tot el poble de Maria estava trist. Llorenç va passar per darrera vegada per la línia de meta que tantes vegades el va veure guanyar. La seva cara ja no reflexava aquella alegria que li donava un encant especial. Ell ja no tornará riure. A nosaltres ens costarà molt.

Podriem escriure pàgines i pàgines de la seva

trajectòria esportiva. Quasi tots la coneixem. Victòries i més victòries per tot arreu de la geografia mallorquina. Només estàvem acostumats a les bones noves que sempre arribaven d'ell. Ahir tot era distint.

Però, fins i tot la despedida que li donàrem es va convertir en un nou triomf. Hi eren presents els familiars, amics, ciclistes, i fins i tots els seus més directes adversaris esportius. Perquè Llorenç era els seu més directe rival esportiu però un gran amic fora de la competició.

Els representants de la Federació Balear, del Col·legi d'Arbitres, de quasi tots els Club Ciclistes de Mallorca acompanyaren als familiars. La Mallorca ciclista estava de dol.

Tots ploràrem la mort d'en Llorenç.

CC. MARIA DE LA SALUT.

UN COMENÇAMENT DISTINT

El passat diumenge dia 24 d'octubre, els qui han de conformar la plantilla del nostre Club ens reunirem al camp de futbol per iniciar la preparació física de cara a la propera temporada. Ens mancava Llorenç Seguí. Tots coneixiem la gravetat del seu estat. Havíem parlat amb els seus pares i ens havien recomanat que no aturéssim l'activitat normal de cara a la campanya vinent.

Hi havia moltes cares noves. Algunes d'elles les podeu veure a les fotos que acompanyen aquest text. Vicenç Vaquer i Antoni Mulet com a responsables esportius, amb ells cares noves com les de Gabriel Mocades, Xisco Horrach, Antoni Pujol, Rafel Sampol, Gabriel Miralles, Miquel Arbona, Emili Genovard, Maties Roig, Joan Horrach, Guillem martorell, Christian Retolaza, Angel Recio....

A més i eren tots els que s'han format a la nostra

Carrerany Esportiu

entitat i que, des d'ara saben que podran finalitzar la seva carrera esportiva illenca, si ho desitjan, al nostre Club. Es el cas de Daniel Estarellas, Antoni Obrador, Xisco Mulet, Rafel Campins, Oscar Fernández, Pep Lluís Mayol, Damià Barceló, Antoni Martorell, Pau Pira, Guillem Beltrán....

No ens oblidam de les fèmines. Des d'alguns anys enrera ens hem caracteritzat pel recolzament que hem donat

al ciclisme femení. Al 94 tendrem a les germanes Maria Antònia y Magdalena Marquez, Magdalena i Maria Jesús Beltrán, Victòria Montiel i Margalida Munar.

No ens oblidam de Margalida Fullana. La nostra corredora, els passats dies 23 i 24 d'octubre, va demostrar clarament que es la millor ciclista femenina de l'àmbit nacional. Les millors ciclistes d'Espanya eren

a Barcelona per disputar el Campionat dels Països Catalans i la XXX Pujada a Montjuïc. Les dues victòries foren per Margalida que les va guanyar destacada i en solitari. Ens hagués agradat veure la cara del seleccionador nacional Enrique Carrera i saber que en deja de la tendinitis de Margalida que se va inventar a l'hora del mundial.

CC MARIA DE LA SALUT

(Fotografia propietat de la Biblioteca Gabriel Llabrés)

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

PERE MASCARÓ

(1888 - 1973)

A " SA CAPELLA FONDA "

DEL 3 AL 12 DESEMBRE DE 1993

Associació Cultural
" FENT CARRERANY "

Inauguració: divendres a les 20'00 h.